

CÀPSULA 1

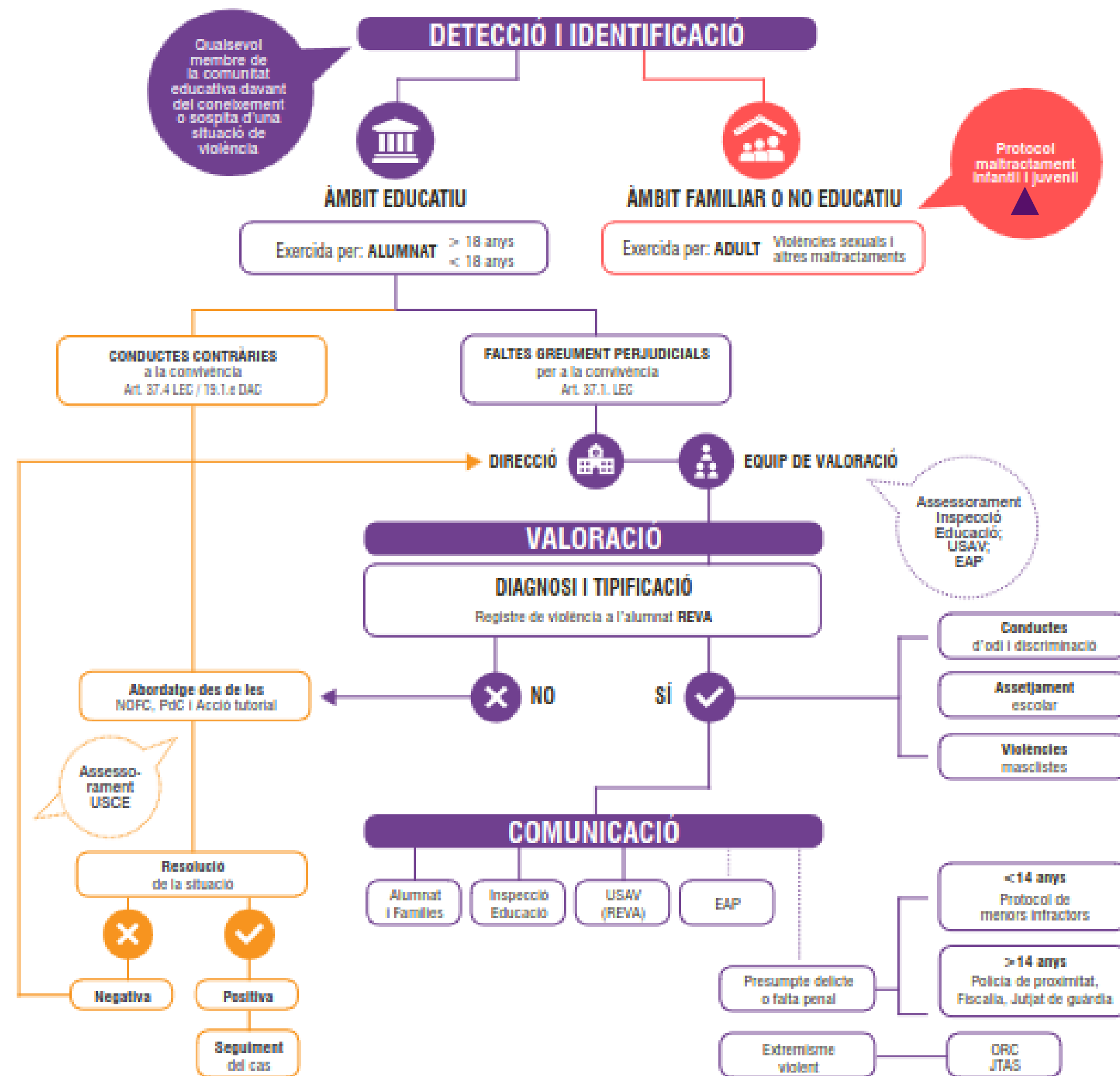
**Protocol d'actuació davant de
qualsevol tipus de violència en l'àmbit
educatiu**

13/12/2024

EAP B-04 Sant Adrià de Besòs

Índex de Continguts

- 1 Protocol d'actuació davant de qualsevol tipus de violència:
 - 1.1 Àmbit educatiu
 - 1.2 Àmbit familiar o no educatiu
- 2 Guia per l'abordatge de la conducta suïcida i de les autolesions no suïcides en l'àmbit educatiu

**En el marc d'aquest protocol, es
consideren faltes greument
perjudicials per a la convivència
situacions de violència greu com
l'assetjament escolar, les conductes
d'odi i discriminació i les violències
masclistes.**

1- Assetjament escolar

És un fenomen social que es dona en un grup i que implica un tipus de maltractament sostingut en el temps que es caracteritza per una persecució física, verbal i/o social, sempre psicològica, que s'origina en entorns educatius on un o més infants o joves exerceixen abús de poder sobre d'altres.

L'assetjament escolar presenta les característiques següents:

- **Existeix una situació de dominació i abús de poder que impedeix que la persona assetjada pugui sortir de la situació per ella mateixa.**
- **Hi ha intencionalitat de fer mal.**
- **La persona que pateix es troba en una posició d'indefensió enfront de qui l'intimida, i això té com a conseqüència inseguretat i deteriorament de l'autoestima.**
- **La continuïtat de les agressions comporta un dolor sostingut en el temps.**
- **Li pot ocórrer a qualsevol alumne o alumna. Si en el grup hi ha alumnat que l'exerceix, qualsevol alumne o alumna pot patir-lo.**
- **En tant que és un fenomen de grup, implica també alumnat espectador.**

2-Conductes d'odi i discriminació

Tal com recull la Llei 19/2020 es defineix com a conducta o discurs d'odi tota conducta que promogui, propagui, inciti o justifiqui la intolerància, la discriminació i la violència cap a persones o grups que evidencien la diversitat de la condició humana, i es defineix com a discriminació qualsevol distinció, exclusió, restricció o preferència (...) que tingui per objecte o per resultat anul·lar o menyscabar el reconeixement, el gaudi o l'exercici, en condicions d'igualtat, dels drets humans i les llibertats fonamentals de totes les persones.

Motius de discriminació són:

- **Discriminació per sexe o gènere, orientació o identitat sexual**, que es defineix com qualsevol comportament discriminatori vers l'orientació sexual, la identitat de gènere o l'expressió de gènere d'una persona que tingui la finalitat o provoqui l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat o la seva integritat física o psíquica o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest (es desenvolupa de forma més extensa en l'apartat c, on s'exposen les violències masclistes).
- **Discriminació per discapacitat física, sensorial, intel·lectual o mental** o altres tipus de diversitat funcional que, tal com definex el capacitisme, és l'avversió o la discriminació contra les persones amb diversitat funcional; amb el menyspreu o la infravaloració d'una persona pel fet de tenir algun tipus de discapacitat, ja sigui sensorial, física, intel·lectual o mental.
- **Discriminació per origen territorial o nacional i xenofòbia**: és el tractament desfavorable envers un grup o persona per la seva pertinença o atribució a un determinat grup racial o ètnic o pel seu lloc d'origen. En el cas que l'avversió es manifesti en forma d'odi, hostilitat o rebuig cap a persones que són d'origen estranger o que són percebudes com a estrangeres s'anomena "xenofòbia".

3. Violències masclistes

La violència masclista, segons l'article 3 de la Llei 5/2008, és la violació dels drets humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloent-hi les amenaces, les intimidacions i les coaccions, té com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si té lloc en l'àmbit públic com en el privat.

- **Discriminació per sexe o gènere, orientació, expressió de gènere o identitat de gènere:**

Discriminació per sexe és una conducta d'odi i discriminació que es manifesta pel menyspreu o la desvaloració de tot el que són o fan les persones de l'altre sexe. En la nostra societat, en tractar-se d'una societat eminentment patriarcal, el sexisme fonamentalment es dirigeix a les dones, nenes, nens i joves.

La discriminació per orientació, expressió de gènere o identitat sexual és una conducta d'odi i discriminació que es manifesta mostrant aversió, hostilitat, odi o desaprovació envers totes les persones que no entren dins l'heteronormativitat, com lesbianes, gais, bisexuals, transgèneres, intersexuals, entre d'altres, i sovint envers la idea mateixa de diversitat sexual.

- **Violències en una relació sexoafectiva**

En l'adolescència es comencen a donar les primeres relacions sexoafectives, com una exploració i aprenentatge, per això algunes relacions són menys estables i menys tancades.

En aquest marc poden ocórrer comportaments abusius masclistes, exercits amb violència psicològica, física o sexual. Aquestes violències a vegades són menys tingudes perquè es percep que el vincle no és fort i que es pot trencar en qualsevol moment. A més a més, les víctimes poden viure sentiments de vergonya i culpa (Cantera, Estébanez i Vázquez, 2009, p. 14, citat a Barjola, de la Fuente Rodó-Zárate, 2021).

- **Violències sexuals**

La violència sexual és qualsevol acte que atempti i anul·li la llibertat i la integritat personal imposant comportaments de contingut sexual mitjançant mecanismes de control i dominació. No són actes puntuals sinó que s'han d'entendre com un problema social i estructural de vulneració de drets humans. Són comportaments que s'adquireixen a través de la socialització de gènere per les desigualtats socials i per una manca d'educació sexual.

INTERVENCIÓ EDUCATIVA

FASES I RESPONSABLES

Col·laboració i compromís de les famílies en totes les fases

MESURES D'URGÈNCIA

Director/a amb la col·laboració del/la coordinador/a COCOBE

RECONeixEMENT, ACCEPTACIÓ I REPARACIÓ DEL DANY

Orientador/a o mestre de pedagogia terapèutica, EAP, tutor/a o coordinador/a COCOBE

PROTECCIÓ A L'ALUMNE/A

Director/a amb la col·laboració del/la coordinador/a COCOBE

PRÀCTIQUES RESTAURATIVES

Orientador/a o mestre de pedagogia terapèutica, EAP, tutor/a o coordinador/a COCOBE

CONCRECIÓ D'ACTUACIONS EDUCATIVES

Orientador/a o mestre de pedagogia terapèutica, EAP, tutor/a o coordinador/a COCOBE

SEGUIMENT I TANCAMENT DEL CAS

Director/a, tutor/a o coordinador/a COCOBE i famílies

1- MESURES D'URGÈNCIA

Canvi temporal de grups, suspensió temporal d'assistència a classe, supervisió en l'ús de xarxes (bloquejar, suspensió d'ús de dispositius...).

2- MESURES DE PROTECCIÓ

Definició de necessitats i creació del mapa de protecció: espais físics i entorns virtuals, mesures organitzatives, canals de comunicació i seguiment, assignació de persones d'acompanyament i suport...

3- CONCRECIÓ D'ACTUACIONS EDUCATIVES

- Pla de treball: suport individual i amb el grup. Mesures tant de caràcter normatiu com de suport educatiu amb la finalitat de dur a terme una intervenció restauradora.
- Orientacions a les famílies.

4- RECONeixEMENT, ACCEPTACIÓ I REPARACIÓ DEL DANY

Reconeixement dels fets i l'assumpció de responsabilitats, reparar els danys materials amb la seva reposició o reparació, disculpa genuïna...

5- PRÀCTIQUES RESTAURATIVES

- Reparació del dany i la restauració de les relacions
- La participació és voluntària
- S'ha de garantir la seguretat de totes les persones que hi participen
- Tot el procés ha de ser inclusiu i disponible per a totes les persones afectades.
- Pràctiques restauratives responsives: reunions restauratives (implicats), reunions restauratives amb tot el grup classe.

6- SEGUIMENT I TANCAMENT DEL CAS

- Mantenir entrevistes o reunions de seguiment amb tot l'alumnat implicat.
- portar un registre escrit de les actuacions efectuades i dels acords presos.
- Valorar l'èxit de les mesures adoptades i la necessitat de modificar-les.
- Valorar les actuacions amb tots els agents implicats, la seva eficàcia i la finalització del procés.

PROCEDIMENT EN CAS DE FALTES GREUS

Art. 25.7 DAC

Alumne i família. Reconeixement dels fets i acceptació de la sanció

SÍ

MESURES correctores
i sancionadores
Art. 24.DAC

NO

DIRECCIÓ

Incoació d'un expedient

Aplica **mesures provisionals** i excepcionals
Art. 25.4 DAC

Nomenament instructor/a i notificació de l'expedient a alumnat i família
Art. 25.2 i 25.3 DAC

Persona instructora

Instrucció de l'expedient. Art. 25.2 DAC

Tràmit de vista i audiència. Art. 25.3 DAC

Proposta de resolució

Resolució de l'expedient

Mesures correctores i sancionadores
Art. 24.1, 25.1 DAC

Col·laboració agents externs

Possibilitat de **recurs**
Art. 148.3.i i 152.2.e LEC i art. 25.5 DAC

Sobreseïment

Informació
periòdica
al Consell
Escolar

El més aviat
possible

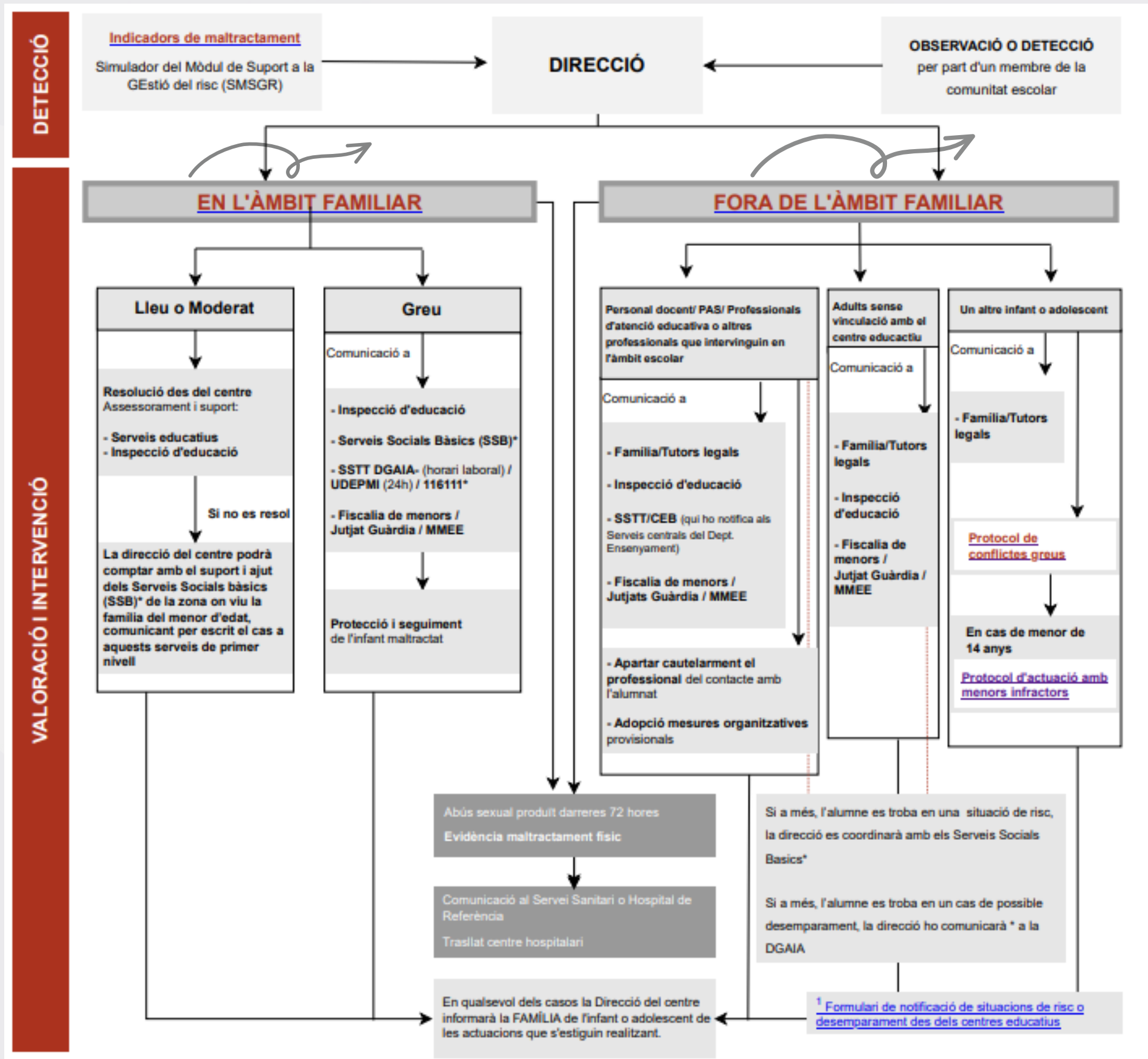
5 dies lectius, des de
la seva comunicació

5 dies lectius
per al·legacions

El més aviat
possible

PROTOCOL D'ACTUACIÓ ENTRE DEPARTAMENTS DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES I D'EDUCACIÓ DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ, NOTIFICACIÓ, DERIVACIÓ I COORDINACIÓ DE LES SITUACIONS DE MALTRACTAMENT INFANTIL I ADOLESCENT EN L'ÀMBIT EDUCATIU

EN L'ÀMBIT FAMILIAR

LLEU O MODERAT

Resolució des del centre.

- Assessorament o suport Serveis Educatius (EAP)
- Inspecció d'Educació

SI NO ES RESOL

**Cas susceptible per presentar a la Comissió Social i/o
valorar la possible derivació de risc**

**La direcció del centre podrà comptar amb el suport dels Serveis Socials Bàsics
comunicant per escrit el cas a aquests serveis mitjançant **FITXA DE RISC****

**En qualsevol dels casos LA DIRECCIÓ DEL CENTRE informará a LA FAMÍLIA
DE L'INFANT I O ADOLESCENT de les actuacions que s'estan duent a terme**

GREU

COMUNICACIÓ A:

- **USAV 900 923 098**
(usav.educacio@gencat.cat)
- **Introduir al REVA**
- **INSPECCIÓ EDUCACIÓ / EAP**
- **SSB**
- **SSTT DGAIA 11611/900300777**
infanciarespon.dretssocials@gencat.cat
- **Fiscalia de menors / jutjat de guàrdia/**
MMEE (SEMPRE INFORMAR AMB
DENÚNCIA)
- **BARNAHUS si ASI (671014132/**
badalona.barnahus@gencat.cat)

**SEMPRE INFORMAR A LA FAMÍLIA PER
LA DIRECCIÓ DEL CENTRE**

- **ABÚS SEXUAL**
- **MALTRACTAMENT FÍSIC REITERAT**
- **MALTRACTAMENT FÍSIC AMB EVIDÈNCIA DE LESIÓ**

**MALTRACTAMENT FÍSIC amb
EVIDÈNCIA DE LESIÓ
ABÚS SEXUAL (Últims 10 dies)**

**Comunicació a l'Hospital de referència: CAN RUTÍ:
934651200 (URGÈNCIES PEDIÀTRIQUES/TREBALL SOCIAL)**

**TRASLLAT AL CENTRE HOSPITALARI: l'acompanyament
s'ha de fer amb TAXI per un membre de l'equip directiu i
una persona del claustre amb vinculació amb l'infant**

FORA DE L'ÀMBIT FAMILIAR

**PERSONAL DOCENT/PAS/
PROFESSIONALS D'ATENCIÓ
EDUCATIVA/ ALTRES QUE
INTERVINGUIN EN L'ÀMBIT ESCOLAR**

**ADULTS SENSE VINCULACIÓ
CENTRE EDUCATIU**

**UN ALTRE INFANT O
ADOLESCENT**

COMUNICACIÓ A:

- USAV/REVA
- FAMÍLIA/ TUTORS LEGALS
- INSPECCIÓ EDUCACIÓ
- EAP
- FISCALIA DE MENORS/JUTJAT DE GUÀRDIA/MMEE **(SEMPRE INFORMAR AMB DENÚNCIA)**

COMUNICACIÓ:

- USAV/REVA
- FAMÍLIA/TUTOR LEGAL
- INSPECCIÓ
- FISCALIA DE MENORS/JUTJAT DE GUÀRDIA/MMEE **(SEMPRE INFORMAR AMB DENÚNCIA)**

**COMUNICACIÓ:
FAMÍLIA/
TUTOR LEGAL**

**PROTOCOL
DE
CONFLICTES
GREUS**

- Apartar cautelament el professional del contacte amb l'alumnat.
- Adopció de mesures organitzatives provisionals.

**SEMPRE INFORMAR
DE LES
ACTUACIONS A LA
FAMÍLIA**

2.Guia per l'abordatge de la conducta suïcida i de les autolesions no suïcides en l'àmbit educatiu

**AUTOLESIONS
NO SUICIDA**

**CONDUCTA
SUÏCIDA**

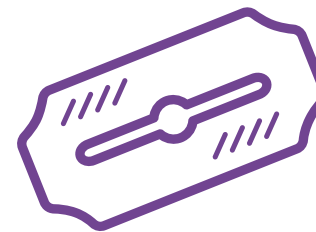
QUÈ ÉS UNA AUTOLESIÓ?

**Conductes deliberades
dirigides a causar-se un
dany a si mateix/a**

**No té una
intenció directa
amb la intenció
suïcida perquè
no pretén
causar la mort**

**Consisteixen
en petits talls,
rascades o
perforacions**

**Conducta freqüent
durant
l'adolescència: 1
de cada 4 alumnes
ho fa**

**Alt contagi social
entre iguals, sobretot
a través de les xarxes
socials**

COM ACTUAR DAVANT D'UNA AUTOLESIÓ?

S'ha de tenir present que és una demanda d'ajuda per part de l'infant i/o adolescent

Valorar la gravetat de la lesió, per si cal intervenció mèdica. En cas que no, ajudar a l'infant i/o adolescent a fer-se les cures

Informar a la família del que ha passat i orientar-los a que acudeixin al seu pediatra

Fer un seguiment del cas dins del centre educatiu.

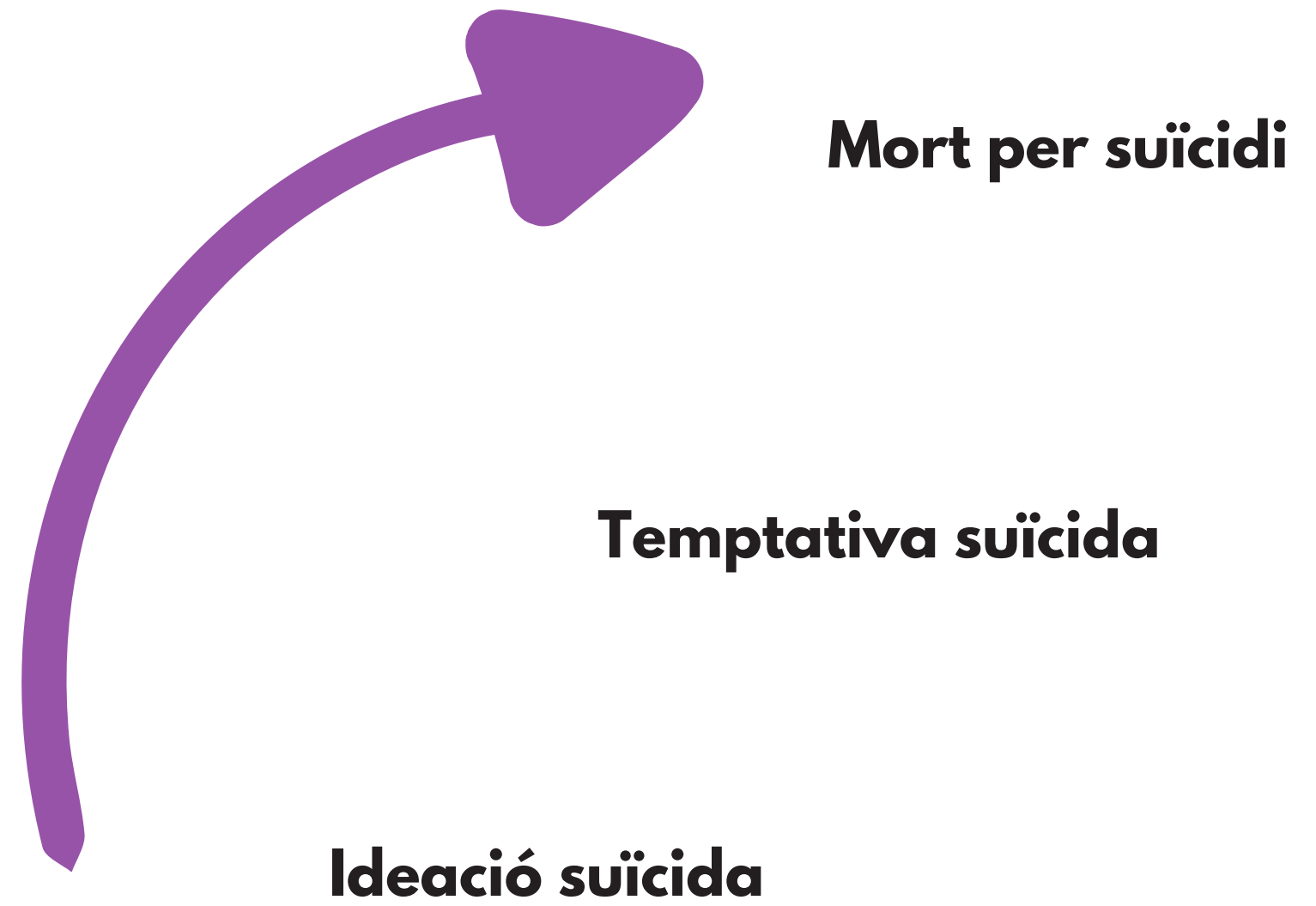
Cercar alternatives de regulació emocional, partint de les seves fortaleeses

Mai dir “No facis això...No ho tornis a fer...”) i tampoc jutjar i/o qüestionar la conducta

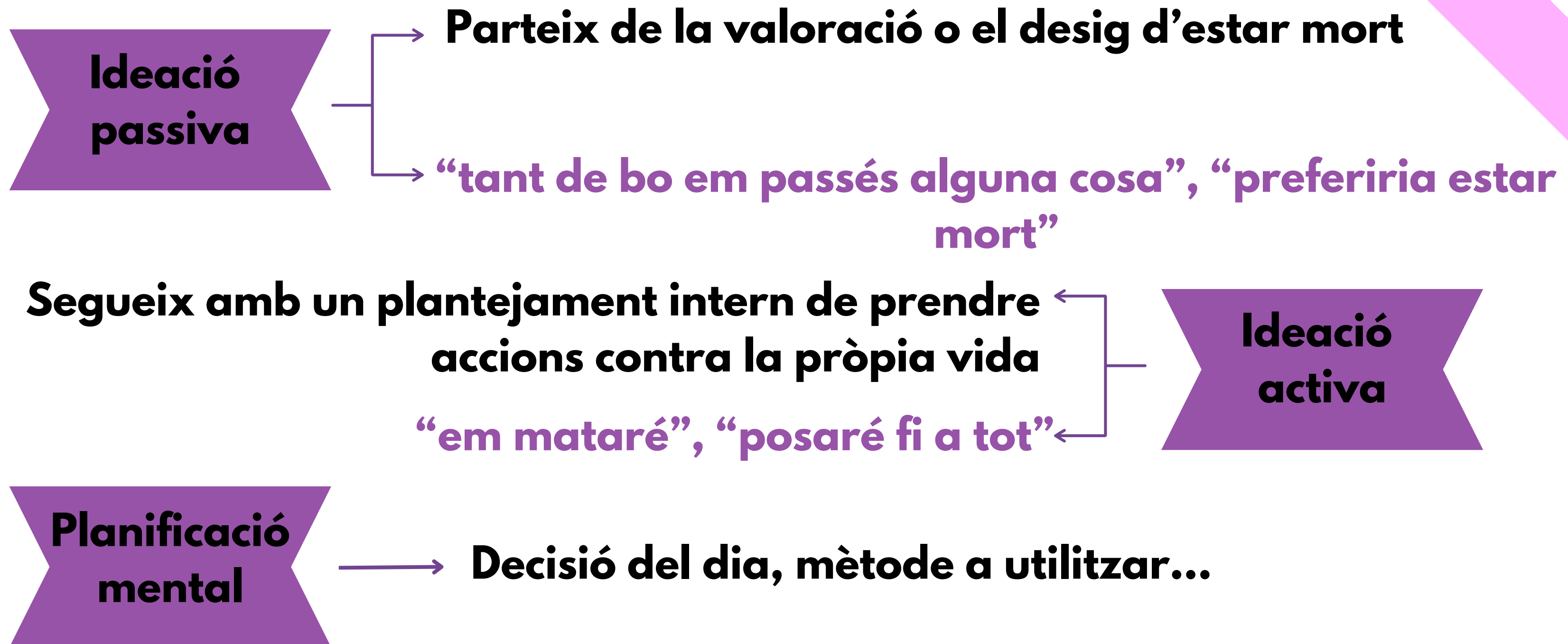
Conducta Suïcida

La persona presenta un grau d'intenció de posar fi a la seva vida

Evoluciona en un procés gradual, de menys a més gravetat

IDEACIÓ SUÏCIDA

VERBALITZACIÓ AL TUTOR/A O DOCENT

NO DEIXAR L'ALUMNE/A MAI SOL

**S'INFORMA A DIRECCIÓ
DEL CENTRE**

IDEACIÓ SUÏCIDA IMMINENT

IDEACIÓ SUÏCIDA NO IMMINENT

**LA DIRECCIÓ TRUCA.
1r AL 061 (demanar per la
Taula Salut Mental)
2n A LA FAMÍLIA**

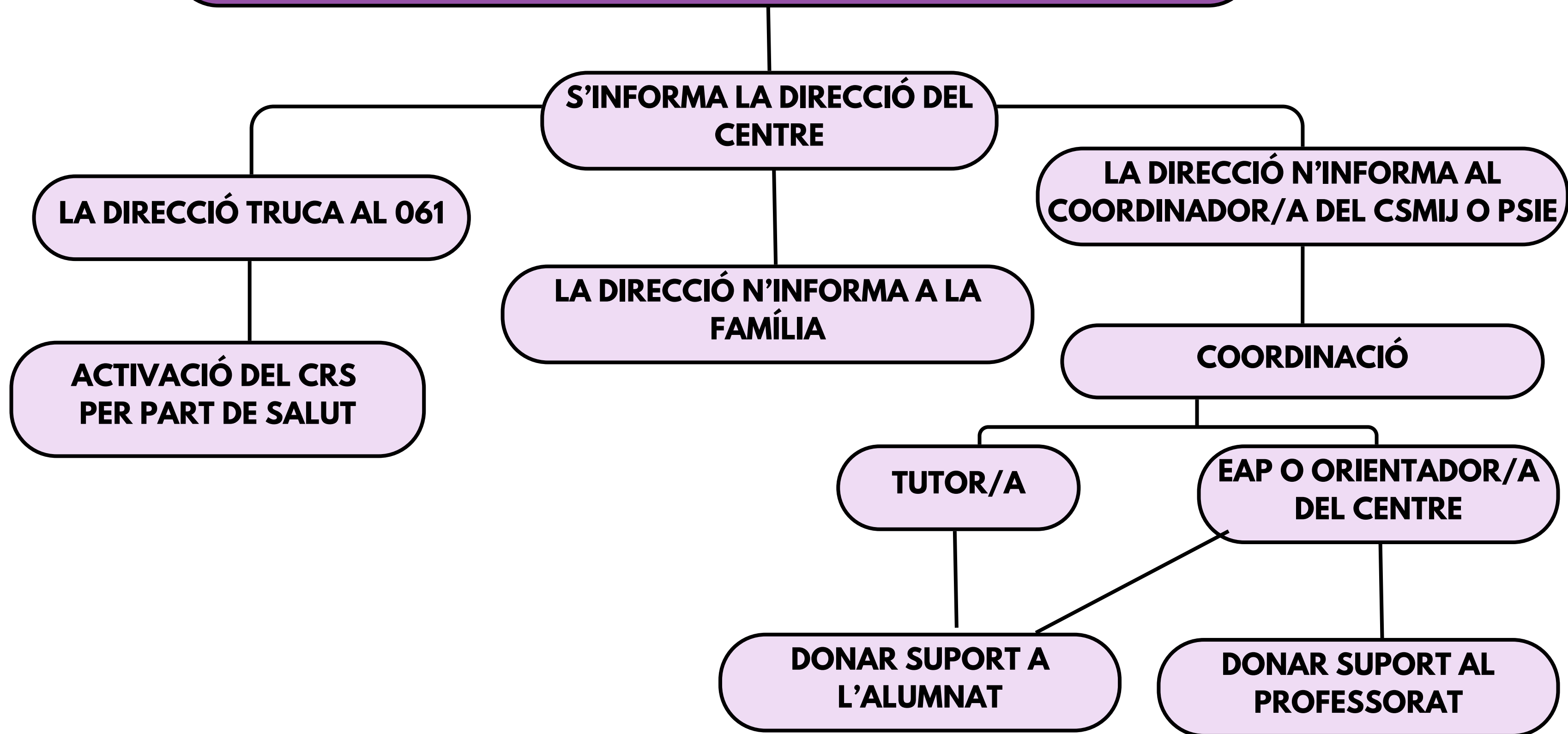
**LA DIRECCIÓ INFORMA A
ORIENTADOR/A-EAP O
INFERMERA PSIE**

LA DIRECCIÓ TRUCA A LA FAMÍLIA

**LA FAMÍLIA N'INFORMA AL
PEDIATRA O METGE DE FAMÍLIA**

VALORACIÓ DEL CSMIJ

Temptativa dins del centre educatiu

Temptativa fora del centre educatiu

LA FAMÍLIA HO COMUNICA AL CENTRE

COORDINACIÓ DE L'EAP I ORIENTADOR/A DEL CENTRE AMB EL CSMIJ O PSIE

QUAN HAN PASSAT MENYS DE 72 HORES.

+ DE 72 HORES

L'ALUMNE HO COMUNICA AL CENTRE

Menys de 72 hores

LA DIRECCIÓ TRUCA A LA FAMÍLIA. HAN ANAT A URGÈNCIES?

SI

COORDINACIÓ AMB EL CSMIJ O PSIE

NO

LA DIRECCIÓ TRUCA AL 061

ACTIVACIÓ DEL CRS PER PART DE SALUT

LA DIRECCIÓ N'INFORMA LA FAMÍLIA

TELÈFONS I ADRECES D'INTERÈS

USAV: 900 923 098 usav.educacio@gencat.cat

EAP: 93 381 90 30 a8900250@xtec.cat

INSPECCIÓ SSTT Barcelonès: 93 481 60 00 ext. 5327 / 5536

INFÀNCIA RESPON: 11611 / 900 300 777

infanciarespon.dretssocials@gencat.cat

BARNAHUS: 671 014 132 badalona.barnahus@gencat.cat

CAN RUTI (Hospital de referència): 93 465 12 00

EMERGÈNCIES SANITÀRIES: 061 (RISC SUÏCIDI: TAULA DE SALUT MENTAL)

CSMIJ DE LA MINA: 93 381 28 46

CSMIJ CREU VERDA: 93 786 68 70

BxB (Benestar per estar bé): 900 84 13 83

MOLTES GRÀCIES

EAP B-04 Sant Adrià de Besòs

